

Rondetafelgesprek over de beprijzing en markt binnenvaart, 30 november 2016, 16.00 uur
Vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Position Paper van mr. J.F. Bienfait, advocaat

Uit mijn praktijk als advocaat bij Van Dam & Kruidenier advocaten, werkzaam in en rond de Rotterdamse haven met de focus op de binnenvaart, hoor ik geregeld de roep om overheidsingrijpen wegens de crisis in de binnenvaart. Mijn ervaringen daarmee strekken zich uit tot de volgende rechtsgebieden:

Europees recht en de afschaffing van de nationale prijs/marktreguleringen eind vorige eeuw

Aan een lange historie van marktregularisatie kwam een einde¹ door Richtlijn nr. 96/75/EG² van de Raad van de Europese Unie van 19 november 1996, houdende voorschriften inzake bevrachting en prijsvorming in de sector nationaal en internationaal goederenvervoer over de binnenwateren in de Gemeenschap (PbEG L 304). De Europese sloopregelingen kennen waarschijnlijk op korte termijn geen vervolg. Het is de vraag of de voor binnenvaart vanwege de kenmerkende onbalans in vraag en aanbod zonder marktregularisatie kan.

Mededingingswet

Het Rapport versterking van de marktstructuur in de binnenvaart³ behandelt de mogelijkheid tot het maken van onderlinge (prijs- en andere) afspraken en de ontwikkelingen in de binnenvaart.

Belgisch recht, inbreukprocedure en jurisprudentie van het Hof van Justitie

Niet onvermeld mag blijven het recente initiatief van onze onderburen: De Belgische Wet over de bevrachting en de prijsvorming in de binnenvaart⁴. Deze wet voorziet in een verbod op het vervoeren en/of opslaan van goederen tegen dumprijzen. Interessant is het bericht dat de EU Commissie op 18 juni 2015 een inbreukprocedure⁵ is gestart tegen de Belgische regering, vanwege mogelijke strijd met de Richtlijn 96/75EG.

Voorts bevat de Belgische Wet op de Rivierbevrachting een verbod op het berekenen van meer dan 10% commissie door een tussenpersoon, die naar Belgische definitie een 'bevrachter' is⁶. De vraag of dit verbod in strijd is met de Richtlijn 96/75, is zeer onlangs, op 12 oktober 2016, door het Hof van Justitie EU in de Mathys/DGA zaak⁷ ontkennend beantwoord.

Rotterdam, 23 november 2016
mr. J.F. Bienfait, advocaat

¹ O.m. de Vrachtverdelingsregeling, (evenredige vrachtverdeling). Zie voor een toelichting op de redenen voor intrekking de Regeling bevrachting en prijsvorming binnenvaart (1998), MvT, nr. 3, par. 1 bij de wijziging van de Wet vervoer binnenvaart. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25412-3.html>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996L0075>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/03/23/rapport-versterking-van-de-marktstructuur-in-de-binnenvaart>

⁴ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014060305&table_name=wet
⁵ Onder zaaknummer 2015/4089.

⁶ In de praktijk blijkt het verschil in wettelijke definitie van 'bevrachter' tussen België en Nederland geregeld tot misverstanden en juridische problemen te leiden.

⁷ Zaak nr. C-92/15, Hof van Justitie EU, Mathys / De Grave Antverpia:

http://curia.europa.eu/juris/document/document_print.jsf?doclang=NL&text=&pageIndex=0&part=1&mode=lst&docid=184447&occ=first&di